

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119327755
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:6119327755.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: L. D., narodená XX.XX.XXXX, bytom W. Z.Á. Q., R. XXX, o zaplatenie 5.247,10 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 28.08.2020 sp. zn. 11Csp/47/2020

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 28.08.2020 č.k. 11Csp/47/2020-152 a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 28.08.2020 č.k. 11Csp/47/2020-152 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 5.247,10 € s príslušenstvom a náhrady trov konania z titulu uzavretej zmluvy o úvere.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. ako veriteľ uzatvoril so žalovanou dňa 29.07.2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 5.000 €, ktorý sa zaviazala splatiť v 72 splátkach vo výške 140 € mesačne. V zmluve sú uvedené tieto údaje: úver 5.000 €, celková čiastka úveru 9.614,12 €, ročná úroková sadzba 25,12 %, priemerná hodnota RPMN 17,94 %, RPMN 28,23 %, konečná splatnosť 20.07.2020, splatnosť prvej splátky 20.08.2014. Z Prehľadu splátok a úhrad pripojeného k Zmluve o úvere vzal za preukázané, že žalovaná ku dňu podania žaloby (03.07.2019) vykonala úhrady v celkovej výške 4.969,28 €. Z výzvy zo dňa 16.09.2016 vyplynulo, že právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky ku dňu 14.09.2016 viac ako 3 mesiace vo výške 961,49 € a vyzval na jej zaplatenie najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia výzvy. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.10.2016 vyplynulo, že z dôvodu porušenia zmluvných podmienok banka vyhlásila ku dňu 11.10.2016 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy vo výške 5.247,10 € a vyzvala žalovanú na jej úhradu do 10 dní. Z predžalobnej výzvy zo dňa 21.03.2019 aj zo dňa 03.06.2019 vyplynulo, že výška splatnej a nezaplatennej pohľadávky predstavuje 8.699,69 €, pričom žalovaná bola vyzvaná na jej úhradu v lehote do 28.03.2019 a druhou výzvou do 10.06.2019.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/,b/,d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

5. Súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnomu režimu zákona č. 128/2010 Z.z. z dôvodu, že právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a.s. mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa a žalovaná uzavrela zmluvu ako fyzická osoba nepodnikateľ, teda má postavenie spotrebiteľa.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovanou bola vznesená námietka premlčania, súd túto otázku posudzoval prioritne. Konštatoval, že z prehľadu splátok a úhrad vyplynulo zosplatenie úveru zo strany žalobcu k 11.10.2016, čo žalovanej žalobca oznámil listom zo dňa 11.10.2016. S poukazom na to, že v zmysle § 53 ods. 9 OZ k zosplateniu dlhu v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu možno pristúpiť až po troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky, a ak by sa vychádzalo z predpokladu, že veriteľ s odbornou starostlivosťou dodržal dobu troch mesiacov je zrejmé, že premlčacia doba v predmetnej veci začala s ohľadom na ust. § 103 OZ plynúť najneskôr v júli 2016. Podľa výzvy zo dňa 16.09.2016 však žalovaná bola ku dňu 14.09.2016 v omeškani s plnením splátok vo výške 950,34 €. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaná vykonala poslednú úhradu dňa 20.01.2016 vo výške 129,66 €. Vzhľadom na priebeh splácania je zrejmé, že žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou dňa 20.02.2016 a žalobca mohol pristúpiť k zosplateniu úveru 21.04.2016. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalobcu, že pohľadávka, pre ktorú došlo k mimoriadnej splatnosti úveru je pohľadávka alebo splátka úveru splatná 20.09.2016. Žaloba bola na súd podaná 03.07.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť už od nezaplatennej splátky za február 2016 splatnej vo februári v roku 2016 (20.02.2016). Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súdu neostalo iné ako žalobu žalobcu zamietnuť v celom rozsahu. Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby, súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/35/2015 a na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.11.2019 sp. zn. 2Co/103/2019. Podporne súd odkázal na obdobné rozhodnutia súdov špecifikované v súdnom rozhodnutí.

7. Všeobecná trojročná premlčacia doba žalobcovi začala plynúť vo februári 2016 a uplynula dňa 20.02.2019. Nakoľko žaloba bola na súde podaná až dňa 03.07.2019, žalobca právo na súde uplatnil po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby, preto súd žalobu zamietol. Z uvedených dôvodov sa nezaoberal posúdením náležitostí zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

8. O trovách konania rozhodol podľa § 251, § 255 ods. 1,2, § 262 ods. 1,2, čl. 4 ods. 1,2, čl. 17 základných princípov CSP. V danom prípade úspešnou stranou sporu bola žalovaná, ktorej však žiadne trovy konania nevznikli. Z uvedeného dôvodu žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie, prípadne rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko podľa názoru žalobcu je zrejmé, že uplatnený nárok nie je voči žalovanej premlčaný. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

10. Žalobca sa nestotožnil s právnym posúdením veci súdom v zmysle ktorého, ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru tak, ako v súdenom prípade podaním zo dňa 11.10.2016, tak potom v zmysle § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od prvej splátky úveru, ktorú dlžník neuhradil riadne a včas, v posudzovanom prípade splátka úveru splatná 20.02.2016. Súd na podklade uvedenej úvahy dospel k záveru, že premlčacia doba začala plynúť dňa 20.02.2016 a uplynula dňa 20.02.2019. Žaloba bola na súde podaná 03.07.2019, teda po uplynutí premlčacej doby podľa názoru súdu prvej inštancie. Žalobca sa s uvedeným právnym posúdením nestotožnil. Uviedol, že každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 OZ samostatne. Občiansky zákonník v ust. § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dlhu, tzv. strata výhody splátok. Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto ďalšiu splátku dlhu. Žalobca poukázal na ust. § 101 OZ, § 565 a § 103 OZ, rovnako aj na ust. § 53 ods. 9 OZ.

11. Zdôraznil, že neuplatnenie práva podľa § 565 OZ do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (11.10.2016) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla v posudzovanom prípade byť vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, v danom prípade splátky splatnej dňa 20.09.2016. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nesprávny súdny výklad druhej vety ust. § 103 OZ tak, ako ho uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie, a v zmysle ktorého za nesplnenú splátku je potrebné považovať prvú splátku, s ktorou sa dostal dlžník do omeškania. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by boli nepremlčané, avšak zostatok dlhu, teda splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, by už v ten istý moment bol premlčaný, resp. sám veriteľ by si využitím práva podľa § 565 OZ privodil premlčacie celého nároku, ak by dlžník bol v čase vyhlásenia splatnosti v omeškaní s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 roky. V zmysle uvedeného má žalobca za to, že oprávnenie spoločnosti Poštová banka, a.s. vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky, s ktorou sa žalovaná dostala prvýkrát do omeškania, zaniklo v súlade s ust. § 565 OZ splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 11.10.2016, toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.09.2016, t.j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) splatením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 11.10.2016 tak začala v súlade s ust. § 103 OZ plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, teda odo dňa 20.09.2016 a uplynula najskôr dňa 20.09.2019. Keďže žaloba bola na súde podaná 03.07.2019, žalobca svoj nárok uplatnil včas. Z uvedeného dôvodu nárok žalobcu nemožno považovať za premlčaný.

12. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poprela vyjadrenia žalobcu a má za to, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a súd vec správne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel ku správnym skutkovým zisteniam. Žalovaná sa plne stotožnila s právnym názorom súdu prvej inštancie a mala za to, že nárok žalobcu je premlčaný. Zotrvála na vznesenej námietke premlčania, keďže pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby bolo potrebné mať na zreteli ust. § 103 druhá veta OZ, ktorej neviaže začiatok premlčacej doby na dátum predčasnej splatnosti, ani na neskorší dátum, ani na dátum poslednej z neuhradených splátok pred vyhlásením predčasnej splatnosti, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nezaplatenie sa stal zročný celý dlh. Úver bol poskytnutý na základe zmluvy zo dňa 29.07.2014, pričom žalovaná sa zaviazala splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach po dobu 72 mesiacov. Keďže splátky neboli uhrádzané riadne a včas, právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú upomienkou zo dňa 06.09.2016 na úhradu omeškaných splátok viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 964,49 € pod sankciou straty výhody splátok a zosplatenia úveru. Listom zo dňa 11.10.2016 z dôvodu neuhradenia splatných splátok v určenom termíne došlo k zosplateniu úveru právnym predchodcom žalobcu. Listom zo dňa 11.10.2016 žalobca pre nezaplatenie presne nešpecifikovanej omeškanej splátky vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Keďže žalobca nešpecifikoval, pre ktorú konkrétnu splátku predčasnú splatnosť úveru vyhlásil, prvá neuhradená splátka, pre ktorú to mohol urobiť, bola nezaplatená splátka splatná 20.02.2016 ako rozhodol súd prvej inštancie a v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ v nadväznosti na § 565 OZ úver mohol zosplatiť najneskôr pre splátku splatnú 20.05.2016. Premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu začala plynúť 21.02.2016 a uplynula 20.02.2019. Keďže žaloba bola na súd podaná 03.07.2019, celý nárok žalobcu je premlčaný. Žalovaná poukázala na § 103 druhá veta OZ v prípade tzv. zosplatenia dlhu pre splátky splatné v budúcnosti, a to, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ. Ak totiž veriteľ právo na zosplatenie inak v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich. Ak veriteľ účinne uplatní zosplatenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

Nejedná sa teda o ktorúkoľvek predtým nespĺnenú splátku, ale len tú, pre ktorú veriteľ využil právo na zosplatnenie dlhu. Žalovaná poukázala na rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/168/2019, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 18Co/68/2018 a rozhodnutia ďalších krajských súdov, z ktorých vyplýva, že v prípadoch počítania premlčacej doby pri zosplatnení úveru, premlčacia doba začína plynúť od zročnosti nespĺnenej splátky, pre ktorú sa stal zročný celý dlh, resp. dlh a nie od zosplatnenia celého úveru. Zároveň poukázala na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne zo zasadnutia dňa 11.11.2015, ktoré prijalo rozhodnutie, že v prípade využitia práva veriteľa podľa ust. § 565 OZ, keď veriteľ pristúpi k zosplatneniu úveru v prípade nezaplatenia splátok tak, ako má dohodnuté, postupuje súd správne tak, že počiatok premlčacej doby podľa § 103 OZ začína počítať splatnosťou omeškanej splátky, pre ktorú zosplatnenie nastalo a nie samotným úkonom zosplatnenia. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby odvolací súd odvolanie zamietol ako nedôvodné, alternatívne, aby rozsudok potvrdil ako vecne správny v celom napadnutom rozsahu.

13. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že v konaní dostatočne preukázal oprávnenosť svojho nároku a skutočnosť, že žiadna časť uplatneného nároku nie je premlčaná. Žiadal preto, aby súd rozhodol v zmysle podanej žaloby a ostatných podaní.

14. Žalovaná v odvolacej duplike zotrvala na svojom stanovisku vyslovenom vo vyjadrení k odvolaniu a mala za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a navrhla, aby odvolací súd tento rozsudok potvrdil.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

16. Rozsudok súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ súd vychádzal zo záveru, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný v celom rozsahu.

17. Tým došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale ho nesprávne vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

19. V prejednávanej veci súd na zistený skutkový stav použil ustanovenia správneho právneho predpisu, t.j. ust. § 53 ods. 9, § 101, § 103 a § 565 OZ, avšak tieto ustanovenia nesprávne interpretoval a vyvodil z nich nesprávny záver o premlčaní žalobou uplatneného nároku, v dôsledku čoho neskúmal ďalšie skutočnosti relevantné pre rozhodnutie vo veci.

20. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok je v celom rozsahu premlčaný vychádzajúc z úvahy, že v zmysle § 103 OZ plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu od zročnosti nespĺnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie úveru. V danej veci šlo o splátku splatnú 20.02.2016.

21. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcu je jeho názor, že plynutie premlčacej doby celého dlhu treba odvíjať od splatnosti splátky splatnej 20.09.2016, pretože listom zo dňa 11.10.2016 bol zosplatnený celý dlh pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.09.2016.

22. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie ani s názorom odvolateľa o posúdení začiatku plynutia premlčacej doby celého zosplatneného dlhu.

23. Súd nesprávne určil začiatok premlčacej doby celého zosplatneného úveru dňom 20.02.2016, t.j. od prvej nezaplatenej splátky pred zosplatnením dlhu (k zosplatneniu celého úveru došlo dňa 11.10.2016), a to z nasledujúcich dôvodov:

24. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

26. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote najmenej 15 dní na uplatnenie tohto práva. Aj v tomto prípade však platí druhá veta cit. ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. že toto právo môže veriteľ použiť (len) najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňom 11.10.2016, a teda mohol tak urobiť len pre omeškание splátky splatnej 20.06.2016. Najskôr tak totiž mohol urobiť 21.09.2016 (nasledujúci deň po uplynutí 3-mesačnej lehoty v zmysle § 53 ods. 9 OZ) a najneskôr do 20.10.2016 (kedy sa stala splatnou ďalšia splátka v zmysle § 565 OZ) za splnenia ostatných podmienok v zmysle § 53 ods. 9 OZ, pričom úver zosplatnil dňom 11.10.2016.

32. Okamih zosplatnenia úveru (11.10.2016) však nie je rozhodujúci z hľadiska začatia premlčacej doby predčasne zosplatneného úveru (§ 103 OZ). Počítanie premlčacej doby od momentu predčasného zosplatnenia úveru nemá oporu v ust. OZ, keď premlčanie splátok úveru i celého zročného úveru je upravené v ust. § 103 OZ.

33. Ustanovenie § 101 OZ upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby a všeobecne stanovuje začiatok plynutia premlčacej doby, pričom táto všeobecná úprava platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou úpravou, t.j. nestanovuje inú dĺžku premlčacej doby, alebo odlišne určuje začiatok jej plynutia.

34. Ustanovenie § 103 veta prvá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne. Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije právo, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia.

35. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že v danom prípade zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 103 prvá veta OZ pred zosplatnením celého zostatku dlhu (dňa 11.10.2016), t.j. splátky splatné 20.02.2016 až 20.08.2016 už takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne (dňa 20.02.2016 až 20.08.2016) a skončila dňa 20.02.2019, 20.03.2019, 20.04.2019, 20.05.2019, 20.06.2019, 20.07.2019 a 20.08.2019.

36. Žaloba bola doručená súdu dňa 03.07.2019, preto vo vzťahu k splátkam splatným dňa 20.02.2016 až 20.06.2016 došlo k márnemu uplynutiu premlčacej doby.

37. V prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia a je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku dlhu (v danom prípade pozostávajúceho zo sumy, splatenie ktorej bolo pôvodne dohodnuté v splátkach splatných od 20.09.2016 do konečnej splatnosti).

38. Ustanovenie § 103 veta druhá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky.

39. Je však potrebné posúdiť, či túto osobitnú úpravu je možné aplikovať (priamo) aj v prípade, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

40. Ako nesprávny odvolací súd vyhodnotil postup súdu, ktorý aplikoval na vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (iba) ustanovenie § 103 veta druhá OZ, vychádzajúc z úvahy, že premlčacia doba začala plynúť od nezaplatenej splátky za február 2016 splatnej 20.02.2016. Podľa názoru súdu prvej inštancie, z prehľadu splátok a úhrad vyplynulo, že žalovaná poslednú úhradu vykonala 20.01.2016 vo výške 129,66 € a splátka splatná 20.02.2016 bola prvou neuhradenou splátkou, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania a žalobca mohol pristúpiť k zosplatneniu úveru už 21.04.2016.

41. Odvolací súd konštatuje, že veriteľ má právo, ale nie povinnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade omeškania s úhradou splátky. Právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru mu zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky.

42. Odvolací súd je toho názoru, že ak veriteľ využije právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, v prípade zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy nemožno vychádzať z aplikácie ustanovenia § 103 veta druhá OZ bez súčasného zohľadnenia osobitosti vyplývajúcej z novo zavedenej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd vychádza z úvahy, že v takomto (špecifickom) prípade pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie ust. § 103 veta druhá OZ iba za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ a novozavedeného ust. § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade.

43. Daný aplikačný problém vyvstal práve v súvislosti s novozavedeným ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorý tak zasiahol do dovedy platnej úpravy vychádzajúcej z ust. § 103 OZ v spojení s § 565 OZ, vo vzťahu ku ktorým súdna prax bola jednotná. Predpoklad pre zosplatnenie úveru v zmysle § 565 OZ (v prípade ak sa nejedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy) spočíva v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tom prípade, môže veriteľ vyvolať predčasnú splatnosť zostávajúceho dlhu v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá OZ (ktorý odkazuje na ust. § 565 OZ) začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatnenej časti záväzku.

44. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ však zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu ust. § 565 OZ, vzťahujúcu sa iba na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je v zmysle tohto ustanovenia posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). Je preto

v takomto prípade potrebné zohľadniť, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh (do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej, ak upozornil dlžníka na túto možnosť aspoň 15 dní pred vyhlásením).

45. Odvolací súd má za to, že pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v ust. § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ako ani § 565 OZ) explicitne nepočíta.

46. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v tomto prípade sa uplatňuje trojročná premlčacia doba stanovená v ust. § 101 OZ a až do uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a veriteľ sa v prípade neplnenia povinnosti dlžníka môže domáhať (na súde) iba zaplatenia už splatných splátok. Je nesporným, že až od uplatnenia práva v zmysle § 565 OZ (v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ) sa žalobca môže domáhať na súde zaplatenia celej pohľadávky (celého zosplatneného zostatku dlhu).

47. Vychádza preto z úvahy, že aj vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 OZ), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

48. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd má za to, že by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 OZ trojročná, by bola skrátená o tri mesiace).

49. Aj v preskúmanom prípade, pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k zosplatnenému zostatku pohľadávky, je potrebné najprv ustáliť, pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo (a veriteľ ho využil) v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky (t.j. v dôsledku nesplnenia ktorej splátky sa stal zročným celý dlh).

50. Vyššie uvedená podmienka stanovená v § 53 ods. 9 OZ bola v danom prípade splnená ku dňu 11.10.2016 iba vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.06.2016, ako už bolo uvedené vyššie.

51. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah a súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade vo vzťahu k celému zostatku pohľadávky (počnúc splátkou splatnou 20.09.2016 až do konečnej splatnosti, kde veriteľ využil právo podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ) premlčacia doba začala plynúť 21.09.2016, t.j. v deň nasledujúci po uplynutí 3-mesačnej lehoty odo dňa 20.06.2016, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatnenie (dňa 11.10.2016) vyvolala (§ 53 ods. 9 OZ) a uplynula dňom 21.09.2019.

52. Keďže žaloba bola doručená súdu dňa 03.07.2019, ide vo vzťahu k sume zosplatnenej ku dňu 11.10.2016 o včas podanú žalobu a vecne nesprávne preto rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobu v celom rozsahu zamietol.

53. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že zo žaloby nevyplýva, ktorých splátok sa týka žalobou uplatnená suma. Či sa týka iba splátok zosplatnených pri predčasnej splatnosti alebo aj splátok splatných

pred vyhlásením predčasnej splatnosti. Vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 11.10.2016 (vyhlásenie predčasnej splatnosti) bola výška predčasne splatnej sumy istiny vo výške 4.651,37 €. Z listiny aktuálny stav úveru na čl. 6 vyplynula ku dňu zosplatnenia 11.10.2016 suma istiny vo výške 4.147,11 €. Predmetom žaloby je suma istiny vo výške 4.651,37 €. Nie je preto zrejmé, čo tvorí rozdiel medzi sumou 4.651,37 € a sumou 4.147,11 €.

54. Ako bolo uvedené vyššie, celý zostatok úveru (počnúc splátkou splatnou dňa 20.09.2016) žalobca mohol na súde prvýkrát uplatniť dňom 21.09.2016, a pokiaľ tak urobil dňa 03.07.2019, stalo sa tak pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby celého zostatku úveru, ktorá uplynula dňa 21.09.2019.

55. Nakoľko súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil vznesenú námietku premlčania, a zo žaloby nie je jednoznačne zrejmé, čo tvorí (ktoré splátky príp. iba zosplatnená suma) predmet sporu, nezaoberal sa ďalšími tvrdeniami uvedenými v žalobe, neustálil tak skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti žalobou uplatneného nároku a keďže tento nedostatok vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu pre zrušenie rozsudku v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a jeho vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

56. Úlohou súdu po vrátení veci bude zabezpečiť si dostatočný skutkový základ pre posúdenie dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku, vychádzať z už vykonaných dôkazov, prípadne aj doplnených po vrátení veci a opätovne o žalobou uplatnenom nároku rozhodnúť.

57. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

58. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).